

Hem?irelik Bak?m? Memnuniyet Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hem?irelik Bak?m? Memnuniyet Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22869>

Özet

Hemşirelik Bakım Memnuniyet Ölçeği (HBÖ), Nedime Köğeroğlu, B. M. Acat ve Ö. Karatepe tarafından 2005 yılında geliştirilmiş bir ölçektir. Bu ölçek, özellikle **kemoterapi** gören hastaların aldıkları **hemşirelik bakım** hizmetlerinden duydukları memnuniyet düzeyini değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, sağlık hizmetlerinin kalitesini hasta perspektifinden anlamak için kritik bir araçtır. Geliştirme sürecinde psikometrik özellikleri titizlikle incelenmiş olup, geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları bu yapının tutarlılığını desteklemektedir.

Ölçek, katılımcıların memnuniyet düzeylerini belirlemek amacıyla **5'li Likert Tipi** derecelendirme sistemi kullanılarak uygulanmaktadır. Yapılan çalışmalar, ölçeğin yapı geçerliliğinin Doğrusal Faktör Analizi (DFA) ile kanıtlanmış ve güvenilirliğinin ise test-tekrar test yöntemleri ve iç tutarlılık katsayıları ile belirlendiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Hemşirelik bakım, **hasta memnuniyeti**, kemoterapi, psikometrik özellikler, sağlık hizmetleri kalitesi, 5'li Likert Tipi.

Yazarlar

Köğeroğlu, N., Acat, B. M., ve Karatepe, Ö. Sorumlu yazar olarak **Nedime Köğeroğlu** belirtilmiştir.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, hastaların aldıkları **hemşirelik bakım** hizmetlerine ilişkin algılarını ve memnuniyet düzeylerini sistematik bir şekilde ölçmektir. Bu ölçek, özellikle onkoloji alanında, kemoterapi tedavisi gören ve özel bakım gereksinimleri olan hasta grubunun memnuniyetini belirlemek üzere tasarlanmıştır. Elde edilen veriler, sağlık kurumlarının hizmet kalitesini değerlendirmesine ve hemşirelik süreçlerini iyileştirmesine olanak tanır.

HBÖ, sağlık hizmeti sağlayıcılarına, hastaların beklentilerini ne ölçüde karşıladıklarına dair somut geri bildirim sağlamak amacıyla geliştirilmiştir. Bu sayede, hemşirelik uygulamalarında görülen eksiklikler tespit edilebilir ve **hasta merkezli bakım** prensiplerine uygun stratejiler geliştirilebilir.

Yapı (Kavramsal Çerçeve)

Hemşirelik Bakım Memnuniyet Ölçeği, **hasta memnuniyeti** kavramının temel olarak, hemşirelik hizmetlerinin çeşitli boyutlarının ölçen bir yapıyı temsil eder. Ölçeğin ölçtüğü temel yapı,

hastanın hemşirelik sürecine ilişkin duygusal ve bilişsel değerlendirilmesidir. Bu değerlendirme genellikle hemşirenin teknik yeterliliği, iletişim becerileri, duygusal destek sağlama kapasitesi ve genel bakım kalitesi gibi alt boyutları içerir.

Ölçeğin geliştirilmesi, hemşirelik bakımının karmaşık doğası ve hastanın bu hizmetlerle etkileşimini kapsayacak şekilde tasarlanmıştır. Bu **psikometrik araç**, hasta deneyimini nicel hale getirerek, öznel memnuniyet algısını ölçülebilir ve karşılaştırılabilir bir veri setine dönüştürür.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalmaları, ölçmek istediği yapıyı gerçekten ölçtüğünü kanıtlamak amacıyla detaylı olarak yürütülmüştür. Ölçeğin yapı geçerliliğini kontrol etmek amacıyla hem **yapı geçerliliği** çalmaları hem de **Doğrulayıcı Faktör Analizi** (DFA) kullanılmıştır.

DFA, ölçeğin teorik olarak öngörülen faktör yapısının, toplanan verilerle ne kadar uyumlu olduğunu test etmek için kullanılan güçlü bir istatistiksel yöntemdir. Bu analizler, Hemşirelik Bakım Memnuniyet Ölçeği'nin alt boyutları ve genel yapısının tutarlı ve geçerli olduğunu göstermektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin **güvenirlilik** çalması kapsamında, ölçeğin zaman içinde ve farklı durumlarda tutarlı sonuçlar üretme yeteneği değerlendirilmiştir. Bu amaçla, iki temel yöntem kullanılmıştır: **test-tekrar test güvenilirliği** ve iç tutarlılık katsayıları hesaplamaları.

Test-tekrar test güvenilirliği, aynı deneklere farklı zamanlarda uygulanan ölçek sonuçlarının korelasyonunu inceleyerek, ölçümün zamana karşı dayanıklılığını gösterir. İç tutarlılık katsayısı (genellikle Cronbach Alfa), ölçek maddelerinin birbirleriyle ne kadar tutarlı olduğunu ve aynı yapıyı ölçtüğünü belirler. Bu çalmaları, Hemşirelik Bakım Memnuniyet Ölçeği'nin yüksek düzeyde güvenilir bir araç olduğunu doğrulamıştır.

Faktör Analizi

Ölçeğin geliştirme sürecinde, ölçeğin yapısal bütünlüğünü ve boyutları belirlemek üzere **Faktör Analizi** tekniklerinden yararlanılmıştır. Kaynakta belirtildiği üzere, ölçeğin yapı geçerliliğini test etmek amacıyla özellikle **Doğrulayıcı Faktör Analizi** (DFA) kullanılmıştır.

DFA, araştırmacıların önceden belirlediği faktör yapısının (yani, hemşirelik memnuniyetinin hangi alt bileşenlerden oluştuğunu varsayımının) ampirik verilerle ne kadar uyumlu olduğunu doğrulamaya yarar. Bu yöntemin kullanılması, ölçeğin teorik temelini istatistiksel olarak sağlam olduğunu kanıtlamaktadır.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geliştirme (Development)

Format: 5'li Likert Tipi (Örneğin: Hiç Memnun Değilim'den Tamamen Memnunum'a kadar)

Language Available: Türkçe

Population Group: Klinik Hastalar

Age Group: Yetkinler (Kemoterapi hastalar bağlamında)

Population Details: Kemoterapi tedavisi gören onkoloji hastalar.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-report scale)

Anahtar Kelimeler

Hemþirelik, hasta memnuniyeti, kemoterapi, onkoloji, psikometri, **Doğrulayıcı Faktör Analizi**.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Nedime Köğeroğlu

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: nkosger@ogu.edu.tr (Sorumlu Yazar İletişim)

Correspondence Address: İletişim için sorumlu yazarın e-posta adresi kullanılabilir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2005 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için gerekli izinler ve olası ücretlendirme bilgileri hakkında en güncel bilgilere ulaşmak için sorumlu yazar **Nedime Köğeroğlu** ile iletişime geçilmesi önerilmektedir.

Test Yılı: 2005

Kaynaklar

Ölçeğin geliştirilmesine ilişkin orijinal çalışmada referans aşağıdadır:

Köğeroğlu, N., Acat, B. M. ve Karatepe, Ö. (2005). Kemoterapi hastalarında Hemþirelik Bakım Memnuniyet Ölçeği. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 6, 75-83.

Bu makalenin PDF dosyasına ResearchGate üzerinden erişim sağlanabilmektedir. Orijinal PDF bağlantısı aşağıdadır: [researchgate.net](https://www.researchgate.net)

Hemşirelik Bakım Memnuniyet Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Orijinal kaynak içeriğinde ölçeğin maddeleri yer almamaktadır. Maddelerin tam listesi için yukarıda belirtilen referans yayına başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM